

หัวข้อ การศึกษาอัตลักษณ์ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ปรากฏในงานออกแบบสัญลักษณ์
นำโชคในประเทศไทย
ชื่อผู้วิจัย อาจารย์สุจิรา ถนอมพร
ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ปรากฏใน งานออกแบบ สัญลักษณ์นำโชคในประเทศไทย และแนวทางในการกำหนดกรอบความคิด (conceptual framework) ด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในกระบวนการออกแบบสัญลักษณ์นำโชค โดยใช้แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มศิลปะ กลุ่มออกแบบ และกลุ่มวัฒนธรรม จำนวนกลุ่มละ 10 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่าง คือ สัญลักษณ์ นำโชค (mascot) ทางด้านกีฬา ซึ่งประกอบด้วย กีฬาระดับสากลที่จัดขึ้นในประเทศไทย ได้แก่ สัญลักษณ์นำโชคการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ (Asian Games) สัญลักษณ์นำโชคการแข่งขัน กีฬาซีเกมส์ (Sea Games) และกีฬาระดับชาติในประเทศไทย ได้แก่ สัญลักษณ์นำโชค การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ และสัญลักษณ์นำโชคการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ รวมจำนวน 40 แบบ

ผลการวิจัยพบว่า อัตลักษณ์ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ปรากฏในงานออกแบบสัญลักษณ์ นำโชคมากที่สุด ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านภาษาที่ไม่ใช่ถ้อยคำ (ภาษากาย) คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาคือ อัตลักษณ์ด้านการ แต่งกาย ร้อยละ 22.50 และ อัตลักษณ์ด้านวรรณคดี วรรณกรรม นิทานพื้นบ้าน ตำนาน ร้อยละ 15.00 ส่วน อัตลักษณ์ทางภาษา ศาสนา และคตินิยม คติ ความเชื่อ ไม่ปรากฏในงานออกแบบสัญลักษณ์นำโชคในประเทศไทย สัญลักษณ์นำโชคส่วนใหญ่ มีความชัดเจนในการสื่อความหมายถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น ร้อยละ 55.00 และ มีความชัดเจนใน การสื่อความหมายถึงความเป็นไทย คิดเป็นร้อยละ 35.00

การสื่อความหมายอัตลักษณ์ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ปรากฏในงานออกแบบสัญลักษณ์ นำโชคที่มี ค่าเฉลี่ยของความชัดเจนในระดับมากที่สุด คือ อัตลักษณ์ด้านธรรมเนียมประเพณี (การไหว้) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 รองลงมา คือ อัตลักษณ์ด้านการแต่งกาย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และอัตลักษณ์ด้านกีฬา การละเล่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ตามลำดับ